

Invoeringstoetsen

Inleiding

Met de invoeringstoets heeft de Belastingdienst tot doel eerder en gestructureerd te kijken naar de effecten van nieuwe wet- en regelgeving voor de doelgroep(en) en de uitvoering. De toets wordt uitgevoerd op het vroegst mogelijke moment waarop iets nuttigs gezegd kan worden over de werking van regelgeving in de praktijk, en onderscheidt zich daarmee van de uitgebreidere en diepgaandere wetsevaluaties.

De invoeringstoets kan bijdragen aan beter uitvoerbaar beleid en aanleiding zijn tot ingrijpen. Het doel is niet om te bekijken of de nieuwe wet- of regelgeving een succes is. Een vermoeden van het tegenovergestelde kan wel aan het licht komen.

Dit document bevat de recent afgeronde invoeringstoets. Het ingevulde sjabloon geeft een overzicht van alle verzamelde en geanalyseerde signalen en knelpunten. Hiermee wordt antwoord gegeven op de vragen van de invoeringstoets.

De vragen van de invoeringstoets

- 1. Hoe pakt de regeling uit voor de mensen, organisaties of bedrijven voor wie de regeling is bedoeld?**
 - Ontstaan er in de praktijk knelpunten of onbedoelde effecten?
 - Zijn er mogelijk (indirect) discriminerende aspecten?
 - In hoeverre zijn er signalen die erop kunnen wijzen dat de regeling niet werkt zoals bedoeld?
- 2. Hoe pakt de regeling uit voor de uitvoering?**
 - Ontstaan er in de uitvoeringspraktijk knelpunten of onbedoelde effecten?
 - In hoeverre is de kwaliteit van de uitvoering geborgd?
 - In hoeverre komt de praktijk overeen met de aannames uit de invoeringstoets?

Proces

Het proces van de invoeringstoets bestaat uit vijf stappen. Voor elk onderwerp waarop een invoeringstoets wordt uitgevoerd is er een werkgroep met specialisten op dat onderwerp die stap 2 tot en met 5 doorloopt.

1

Selecteren van onderwerpen waarop invoeringstoetsen plaatsvinden.

2

Beschikbare en reeds bekende informatie verzamelen.

3

Ophalen interne en externe signalen die reeds bekend zijn bij de Belastingdienst.

4

Externe signalen actief ophalen bij betrokken mensen, organisaties of bedrijven.

5

Gezamenlijke analyse en duiding van de opgehaalde signalen en formuleren van antwoorden op de vragen.

Onderdelen

1

Deel 1 van de invoeringstoets gaat over hoe de regeling uitpakt voor de mensen, organisaties of bedrijven voor wie de regeling is bedoeld.

Knelpunten

De verschillende signalen die duiden op knelpunten of onbedoelde effecten zijn ingevuld op een schaal. De meest negatieve signalen zijn links weergegeven op de schaal, de meest positieve signalen zijn rechts te vinden. In de toelichting worden de knelpunten of onbedoelde effecten beschreven.

Discriminerende aspecten

De verschillende signalen zijn weergegeven in een figuur. Indien sprake is van direct discriminerende aspecten dan is dit weergegeven in de donkerblauwe cirkel. Indien sprake is van indirect discriminerende aspecten dan is dit weergegeven in de lichtblauwe ring.

Bedoeling

De verschillende signalen zijn ingevuld op een schaal. Signalen die erop wijzen dat de wet of regeling niet werkt zoals bedoeld, staan aan de linkerkant van de schaal. Signalen die erop wijzen dat de wet of regeling lijkt te werken zoals bedoeld, zijn rechts te vinden. In de toelichting worden de signalen aan de hand van een verwijzing naar letters beschreven.

Discussie

In dit onderdeel worden openstaande punten beschreven waarover bijvoorbeeld nog onduidelijkheid of discussie bestaat of nadere inzichten nodig zijn.

Samenvatting

Dit onderdeel bevat een samenvatting van de aandachtspunten uit de invoeringstoets. Het geeft antwoord op de vraag: 'Hoe pakt de regeling uit voor de mensen, organisaties of bedrijven voor wie de regeling is bedoeld?'.

2

Deel 2 van de invoeringstoets gaat over hoe de regeling uitpakt voor de uitvoering.

Knelpunten

De verschillende signalen die duiden op knelpunten of onbedoelde effecten zijn ingevuld op een schaal. De meest negatieve signalen zijn links weergegeven op de schaal, de meest positieve signalen zijn rechts te vinden. In de toelichting worden de knelpunten of onbedoelde effecten beschreven.

Kwaliteit

De verschillende signalen zijn ingevuld op een schaal. Signalen die erop wijzen dat de kwaliteit van de uitvoering niet lijkt te zijn geborgd, staan aan de linkerkant van de schaal. Signalen die erop wijzen dat de kwaliteit van de uitvoering is geborgd, zijn rechts te vinden. In de toelichting worden de signalen aan de hand van een verwijzing naar letters beschreven.

Aannames

De verschillende signalen zijn weergegeven in een figuur. Signalen die erop wijzen dat de praktijk overeenkomt met de aannames uit de uitvoeringstoets staan in het midden van de figuur. Signalen die erop wijzen dat de praktijk niet uitpakt zoals verwacht staan of links (wanneer negatiever dan verwacht) of rechts (wanneer positiever dan verwacht).

Discussie

In dit onderdeel worden openstaande punten beschreven waarover bijvoorbeeld nog onduidelijkheid of discussie bestaat of nadere inzichten nodig zijn.

Samenvatting

Dit onderdeel bevat een samenvatting van de aandachtspunten uit de invoeringstoets. Het geeft antwoord op de vraag: 'Hoe pakt de regeling uit voor de uitvoering?'.

Inhoudsopgave

Inleiding	1
Leeswijzer	2
Invoeringstoets vennootschapsbelasting: verlaging schijfgrens naar € 200.000 en verhoging opstarttarief naar 19%	4
Hoe pakt de regeling uit voor de mensen, organisaties of bedrijven voor wie de regeling is bedoeld?	5
Hoe pakt de regeling uit voor de uitvoering?	6

Vennootschapsbelasting

Verlaging schijfgrens naar € 200.000 en verhoging opstaptarief naar 19%

2022-1024 en 2022-1092

Met ingang van 1 januari 2023 is het opstaptarief van de Vennootschapsbelasting verhoogd van 15% naar 19% en is de schijfgrens van het opstaptarief verkort van € 395.000 naar € 200.000. Het voornaamste doel van de wijzigingen is het dekken van een begrotingstekort. Een ander doel is het fiscaal minder aantrekkelijk te maken voor belastingplichtige lichamen om hun ondernemingsactiviteiten over meerdere belastingplichtige lichamen dan wel fiscale eenheden te verdelen. Een derde bijkomend doel is om de disbalans in het globale evenwicht tussen de werknemer, ondernemer voor de inkomstenbelasting (hierna: IB-ondernemer) en directeur-groootaandeelhouder (hierna: DGA) met zijn besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid te verkleinen.¹

Doelgroep(en)

Deze wijzigingen zijn in beginsel relevant voor alle vennootschapsbelastingplichtige lichamen. Indirect hebben deze wijzigingen ook impact op een bredere groep belastingplichtigen, namelijk voor de ondernemers in de inkomstenbelasting bij het maken van de keuze voor een rechtsvorm.

Verantwoording & bronvermelding

Ter beantwoording van de vragen van de invoeringstoets is er een werkgroep opgericht met experts uit verschillende vakgebieden van de Belastingdienst en het Ministerie van Financiën. Door de werkgroepleden zijn interne en externe signalen over de wijzigingen verzameld en gewogen.

Signalen Belastingdienst

1. Signalen vanuit de werknemers van de Belastingdienst over de uitvoering en externe signalen die zijn opgehaald via de bestaande kanalen, zoals bij communicatie en interactie. Deze signalen zijn actief opgehaald tijdens de werkgroepbijeenkomsten door middel van brede uitvraag binnen alle betrokken directieonderdelen.

Signalen extern onderzoek

2. Voor het ophalen van de externe signalen is een kwalitatief onderzoek verricht door Blauw Research door middel van het afnemen van diepte-interviews met vijf fiscaal dienstverleners en vijf koepelorganisaties, omdat de doelgroep veelal gebruik maakt van een fiscaal adviseur. Tijdens de een-op-een gesprekken zijn de geïnterviewden bevraagd op de wijzigingen aan de hand van een gesprekspuntenlijst (die in overleg met Belastingdienst is afgestemd).

NB. Bij de beschrijving van signalen op de volgende sheets is een bronvermelding naar de hiervoor genoemde twee bronnen opgenomen.

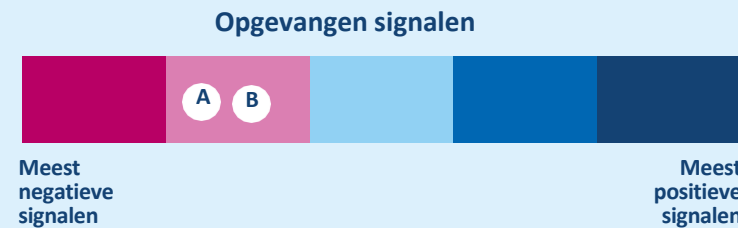
1

Vennootschapsbelasting verlaging schijfgrens naar €200.000 en verhoging opstaptarief naar 19%

Hoe pakt de regeling uit voor de mensen, organisaties of bedrijven voor wie de regeling is bedoeld?

Knelpunten

Ontstaan er in de praktijk knelpunten of onbedoelde effecten?

Toelichting

A De geïnterviewden uit het externe onderzoek geven aan dat de doelgroep de wet- en regelgeving in zijn totaliteit als onvoorspelbaar ervaart door de vele wijzigingen. De geïnterviewden geven aan dat dit gevolgen kan hebben op (bron 2):

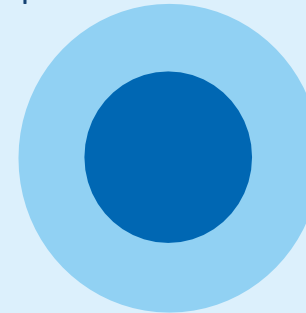
- het ontwikkelen van een langetermijnplanning;
- de keuze om al dan niet te investeren;
- het vertrouwen in de overheid (afname vertrouwen); en
- het ondernemers- en vestigingsklimaat (wordt minder aantrekkelijk).

B De doelgroep met een gebroken boekjaar moet hun voorlopige aanslag aanpassen. Als zij dit niet dan wel niet tijdig doen, dan kunnen zij geconfronteerd worden met belastingrente. De te betalen belastingrente bedraagt voor de vennootschapsbelasting in 2023 8% en met ingang van 1 januari 2024 10% (bron 1).

NB De wijzigingen leiden alleen in het jaar van wijziging tot het aandachtspunt dat de voorlopige aanslag handmatig moet worden aangepast.

Discriminerende aspecten

Zijn er mogelijk (indirect) discriminerende aspecten?

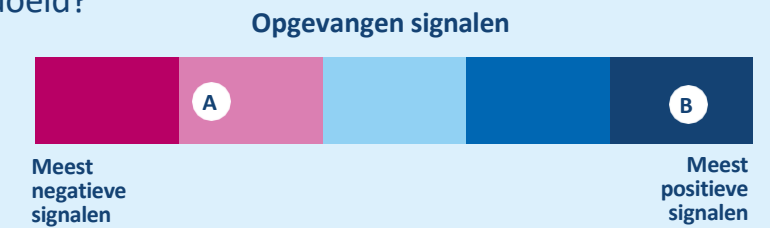
- Direct discriminerende aspecten
- Indirect discriminerende aspecten

Toelichting

A Geen discriminerende aspecten.

Bedoeling

In hoeverre zijn er signalen die erop kunnen wijzen dat de regeling niet werkt zoals bedoeld?

Toelichting

De in deze invoeringstoets onderzochte wijzigingen worden door de doelgroep gezien als kleine wijzigingen met weinig impact (bron 2).

A Uit het externe onderzoek onder de 10 geïnterviewden blijkt dat de doelgroep de wijzigingen in de vennootschapsbelasting als onderdeel van een groter geheel aan wijzigingen in de wet- en regelgeving, als onvoorspelbaar ervaart (bron 2). Zie linkerkolom.

B De door de Belastingdienst verstrekte informatie over de wijzigingen in de vennootschapsbelasting wordt door de geïnterviewden als goed ervaren. Zij hebben aangegeven geen cruciale informatie te missen (bron 2). Ook via de communicatiekanalen van de Belastingdienst zijn er zeer weinig vragen over de wijzigingen binnengekomen (bron 1).

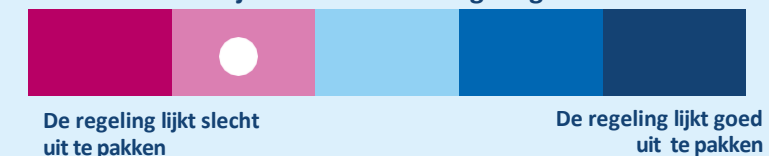
Discussie

- Het opstaptarief is dit jaar geëvalueerd en is gelijktijdig met deze invoeringstoets aan de Tweede Kamer aangeboden. De evaluatie bevat een uitgebreide analyse bij welke ondernemingen het voordeel van het opstaptarief neerslaat om de doeltreffend- en doelmatigheid van de regeling vast te stellen.

Samenvatting

Hoe pakt de regeling uit voor de mensen, organisaties of bedrijven voor wie de regeling is bedoeld?

Toelichting

De wijzigingen in het belastingtarief en de schijfgrens worden door de doelgroep van de geïnterviewden gezien als kleine wijzigingen met weinig impact. Deze wijzigingen hebben als onderdeel van een groter geheel van wijzigingen in de wet- en regelgeving wel impact. Zij geven aan dat door het frequent wijzigen van wet- en regelgeving het vertrouwen in de overheid kan afnemen.

2

Vennootschapsbelasting verlaging schijfgrens naar € 200.000 en verhoging lage tarief naar 19%

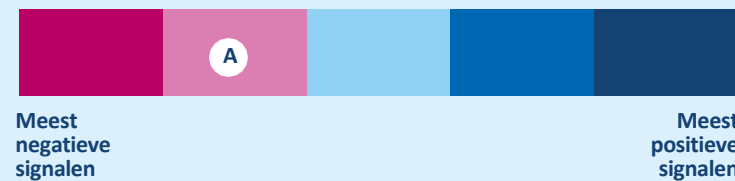
Hoe pakt de regeling uit voor de uitvoering?

Knelpunten

Ontstaan er in de uitvoeringspraktijk knelpunten of onbedoelde effecten?

Opgevangen signalen

Toelichting

A Door de wijzigingen in het tarief en de schijfgrens van de vennootschapsbelasting moet de Belastingdienst handmatig aan belastingplichtige lichamen met een gebroken boekjaar een aangepaste voorlopige aanslag sturen (bron 1).

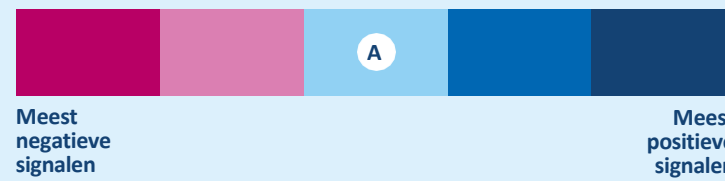
NB De wijzigingen leiden alleen in het jaar van wijziging tot het aandachtspunt dat de voorlopige aanslag handmatig moet worden aangepast.

Kwaliteit

In hoeverre is de kwaliteit van de uitvoering geborgd?

Opgevangen signalen

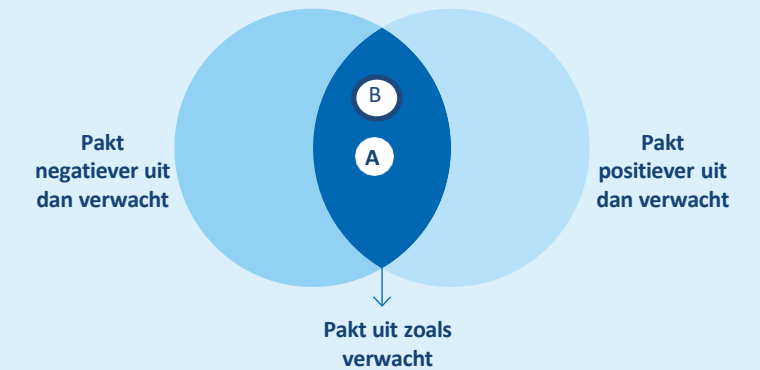

Toelichting

A De wijzigingen betreffen parameterwijzigingen en maken de Wet op vennootschapsbelasting 1969 niet complexer. Deze wijzigingen hebben op zichzelf dan ook beperkte gevolgen voor de uitvoering, behoudens voor de voorlopige aanslag zie linkerkolom (bron 1).

Aannames

In hoeverre komt de praktijk overeen met de aannames uit de uitvoeringstoets?

Toelichting

De aannames uit de uitvoeringstoets lijken aan te sluiten bij de ervaringen van de Belastingdienst.

A De verwachting was dat de wijzigingen het fiscaal minder aantrekkelijk maken om (ondernemings)activiteiten te splitsen over meerdere belastingplichtige lichamen dan wel fiscale eenheden. De Belastingdienst ziet dat het aantal belastingplichtigen toeneemt en het aantal fiscale eenheden is gedaald. De oorzaak hiervan is niet vast te stellen. Daardoor kan niet worden bepaald of de maatregelen een effect hebben gehad op het gedrag van belastingplichtigen (bron 1).

B Ook was de verwachting dat het beoordelen en behandelen van stapelstructuren complex is en veel tijd vergt. Dit komt overeen met de ervaringen uit de praktijk van de Belastingdienst (bron 1).

Discussie

- In het externe onderzoek hebben de geïnterviewden aangegeven dat splitsen niet vaak wordt geadviseerd, aangezien het een tijdrovende en kostbare exercitie betreft. Uit de Kamerbrief van 27 september 2022 (Kamerstukken II 2022/ 23, 36202, nr. 7) blijkt dat aan de afweging om juridisch te splitsen verschillende overwegingen ten grondslag liggen.
- In de uitvoeringstoets inzake de verlaging van de schijfgrens naar € 200.000 is door de Belastingdienst geconstateerd dat door het relatief grote verschil tussen het opstarttarief (15%) en het reguliere tarief (25,8%) het voordeel van het opstarttarief de afgelopen jaren is toegenomen en bedrijven steeds vaker hun activiteiten splitsen, maar dat niet altijd met zekerheid was aan te geven of het opstarttarief de oorzaak hiervan was. Door het verhogen van het opstarttarief was de verwachting dat het fiscaal minder aantrekkelijk zou worden voor een belastingplichtige om te splitsen. De Belastingdienst ziet dat het aantal belastingplichtigen toeneemt en het aantal fiscale eenheden is gedaald. De oorzaak hiervan is niet vast te stellen. Daardoor kan niet worden vastgesteld of de maatregelen een effect hebben gehad op het gedrag van belastingplichtigen. Bij de beantwoording van de Kamervragen over ontwijking van vennootschapsbelasting is aangegeven dat in de afgelopen jaren er meerdere maatregelen zijn genomen tegen belastingontwijking. Een inventarisatie naar opmerkelijke belastingconstructies heeft verschillende voorbeelden aan het licht gebracht, waarbij doelbewust werd geconstrueerd om gebruik te maken van het opstarttarief. Sinds 2023 zijn door de verhoging van het opstarttarief en de verlaging van de schijfgrens de mogelijkheden daartoe verkleind (Kamerstukken II 2023/ 24 Aangangsel bij de Handelingen nr. 2461, Antwoorden op Kamervragen over ontwijking van vennootschapsbelasting van 5 september 2024).

Samenvatting

Hoe pakt de regeling uit voor de uitvoering?

Toelichting

De wijzigingen zijn parameterwijzigingen en hebben in beginsel weinig impact op de uitvoering. De wijzigingen dragen bij aan de realisatie van de beoogde doelstellingen, waaronder het decken van het begrotingstekort en het fiscaal minder aantrekkelijk maken om (ondernemings)activiteiten te splitsen. Dit leidt in beginsel tot werkbesparing bij de uitvoering. Aandachtspunt voor de Belastingdienst is dat aan belastingplichtigen met een gebroken boekjaar handmatig aangepaste voorlopige aanslagen moet worden verstuurd bij het aanpassen van de belastingtarieven voor de vennootschapsbelasting.